

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/22-02408-013
Otsuse kuupäev 20. apr 2022
Komisjoni koosseis Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija
Kaupleja Shearest OÜ, 16367049
Tarbija nõue Lepingust taganemine ja ostusumma tagastamine
Asja läbivaatamise aeg 16. apr 2022

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus. Kaupleja peab tagastama tarbijale 848 eurot ning tarbija peab algatama sõidukiomaniku vahetuse Maanteeameti liiklusregistris.
2. Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija ostis 11.02.2022.a kauplejalt auto Volkswagen Passat hinnaga 800 eurot. Pooled tegid Maanteeameti registris sõiduki omanikuvahetuse (48 eurot). Sõiduk jäeti tarbijale üle andmata.

Tarbija nõudeks on lepingust taganemine ja ostusumma tagastamine.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja jättis seisukoha esitamata.

Komisjoni põhjendus:

Kuna kaupleja ei ole tarbija nõudele vastanud, võtab komisjon tarbijakaitseaduse § 48 lg 6 kohaselt vaidluse lahendamisel aluseks tarbija avalduse ja olemasoleva teabe.

Tarbija esitas kaupleja vastu nõude üleantu tagastamiseks. Komisjon, tutvunud tarbija avaldusega ning sellele lisatud materjaliga, leidis, et tarbija avaldus kuulub rahuldamisele.

Poolte vaheline leping vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses ning kuna leping sõlmiti sidevahendi abil, vastab see ka VÕS §-s 52 kirjeldatud lepingule. Tarbija võib sidevahendi abil sõlmitud lepingust taganeda põhjust avaldamata 14 päeva jooksul (VÕS § 56 lg 1), kusjuures vastav tähtaeg hakkab üldjuhul kulgema päevast, mil tarbija või tema poolt nimetatud kolmas isik on saanud asja füüsiliselt enda valdusse (§ 56 lg 1¹).

Praegusel juhul on tarbija taganemise põhjusena tuginenud lepingu rikkumisele, kuivõrd kaupleja jättis tellimuse täitmata ehk auto tarbijale üle andmata.

Müügilepingut reguleerivate normide kohaselt on müüja põhikohustuseks asja üleandmine ja ostjal omandi tekkimise võimaldamine (VÕS § 208 ja § 209). VÕS § 76 lg 1 järgi tuleb kohustus täita vastavalt lepingule; lg 3 kohaselt loetakse kohustus täidetuks, kui see on täidetud täitmise vastuvõtmiseks õigustatud isikule õigel ajal, õiges kohas ja õigel viisil. Esitatud tõenditest nähtub, et leping on poolte vahel sõlmitud, kokkulepitud ostuhind on tarbija poolt kauplejale tasutud, kuid lepingu esemeks olevat autot ei ole tarbijale üle antud, millest järelduvalt on kaupleja rikkunud oma lepingulist kohustust.

Komisjon märgib, et asjas esitatud materjalidest nähtub, et on tehtud üksnes liiklusregistri omaniku muudatus. Komisjon peab vajalikuks selguse mõttes märkida, et liiklusregistri kanded ei tekita, muuda ega lõpeta omandiõigust sõidukile ning tegemist on informatiivse andmekoguga. Liiklusregister ei ole avalik andmebaas, mille abil isikud saaksid vabalt tutvuda teisi isikuid puudutavate registriandmetega. (Riigikohtu otsus nr 3-2-1-133-13). Nii tsiviil- kui ka kriminaalkohtu praktikas on valitsemas arusaam, et kuigi riik on kehtestanud kohustuse registreerida sõidukid liiklusregistris, ei ole selle registri kannete põhjal võimalik teha eraõiguslikult lõplikku järeldust sõiduki omandiõiguse kohta (vt RKKKm 3 1-1-79-13, p 12). Sõiduauto nagu mis tahes muugi vallasasja omand antakse üle asjaõigusseaduse (AÕS) § de 92–94 alusel ning eelkõige on selleks vajalik valduse üleandmine omandajale ja kokkulepe omandi ülemineku kohta (käsitustehing). Kanne liiklusregistris ei ole sõiduki omandi ülemineku eelduseks, samuti ei saa ainuüksi kandle tuginedes sõidukit heauskselt omandada, nagu see on võimalik nt kinnistu puhul AÕS § 561 järgi. Seega on sõiduki nagu muudegi vallasasjade omandi üleminekuks vaja kokkulepet selle kohta ja valduse üleandmist, mitte liiklusregistri kannet (vt RKTkm 3-2-1-133-13, p d 21 jj). Kuna antud asjas ei ole vallasasja ehk autot suudetud üle anda kaupleja tõttu, siis on tegemist kaupleja rikkumisega.

Kui võlgnik on kohustust rikkunud, võib võlausaldaja kasutada VÕS § 101 lg-s 1 sätestatud õiguskaitsevahendeid, sealhulgas lepingust taganeda (p 4). VÕS § 116 lg 1 sätestab, et lepingupool võib lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud; lg 2 kohaselt on oluliseks lepingurikkumiseks eelkõige selline kohustuse rikkumine, mille tõttu jääb pool olulisel määral ilma sellest, mida ta õigustatult lepingust lootis (p 1) või mis annab kahjustatud lepingupoolele mõistliku põhjuse eeldada, et teine lepingupool ei täida kohustust ka edaspidi (p 4). Tarbija maksis kauplejale kokku 848 eurot, kuid kaupleja pole tellitud kaupa tarbijale saatnud.

Kuivõrd tarbija on jäänud ilma sellest, mida ta lepingu alusel saada lootis, tuleb kaupleja lepingu rikkumist pidada oluliseks (VÕS 116 lg 2 punkt 1). Lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema selle materiaalsete eelduste kõrval täidetud ka formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud taganemisavaldus. Asja materjalide kohaselt on tarbija avaldanud kauplejale soovi saada tasutud summad tagasi ning lepingust taganenud. Seega on tarbija lepingust taganenud. Lepingust taganemisel muutub olemasolev võlasuhe tagasitäitmise võlasuhteks (VÕS 10. peatüki 2. jagu). Tarbija tasus kauplejale kauba maksumuse kogusummas 848 eurot, mida tal on VÕS § 189 lg 1 alusel õigus tagasi saada. Kusjuures tarbijal on kohustus algatada Maanteeameti registris sõidukiomaniku muudatus, kuivõrd osaliselt lepingulist suhet täideti, siis toimub selles osas tagasitäitmine.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu
/allkirjastatud digitaalselt/

